

Mit kell tudni a nyilvános könyvtárak jegyzéke kapcsán?

Útmutató

a megyei könyvtárak számára

- a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerhez (továbbiakban: KSZR) csatlakozó településekkel kapcsolatban,
valamint a nyilvános könyvtárak jegyzékére történő jelentkezéshez

Az 1997. évi CXL. törvény (továbbiakban: Kultv.) 64. § (1) bek. kimondja: **a települési könyvtári ellátás biztosítása a települési önkormányzatok kötelező feladata.** A (2) bekezdés szerint **ezt a feladatot a községi és a városi önkormányzat**

a) nyilvános könyvtár fenntartásával vagy

b) a megyei könyvtár szolgáltatásainak igénybevételével teljesíti.

Azon 5000 fő lakosságszám alatti települési önkormányzatok számára, amelyek úgy döntenek, hogy nem kívánnak intézményi formában könyvtárat fenntartani, illetve élvezni szeretnék a KSZR ellátás előnyeit, a megoldást az jelenti, ha a megyei könyvtártól könyvtári szolgáltatás vesznek igénybe. A szolgáltatás megrendelésével az érintett település csatlakozik a KSZR-hez.

Teendők a KSZR-hez csatlakozás esetén:

Mivel kizárólag az az 5000 fő alatti kistélepülés csatlakozhat a KSZR-hez, melynek könyvtára nem szerepel a nyilvános könyvtárak jegyzékén, ezért a folyamat a jegyzékről történő törlés kezdeményezésével indul.

Ennek lépései:

1. A megyei könyvtárral konzultálva az önkormányzatnak előterjesztést kell készíteni arról, hogy a település eddigi könyvtárellátási gyakorlatát átszervezi, és csatlakozni kíván a KSZR-hez.

Figyelem! Az előterjesztés részeként kell kezelni mindazokat a dokumentumokat (ha van szakértői vélemény, gazdasági számítás), melyek a döntés szempontjából relevánsak.

2. Az előterjesztést a Kultv. 69. § d) pontja alapján véleményezésre meg kell küldeni a kultúráért felelős miniszternek (továbbiakban: miniszter). Címzés: Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkárság, 1055 Budapest, Szalay u. 10-14.
3. A miniszter véleményének figyelembe vételével a Képviselő-testületnek meg kell hozni a döntést a csatlakozásról. Ez formálisan egy Képviselő-testületi határozatot jelent.
4. A következő lépés, hogy az önkormányzatnak kezdeményeznie kell a Könyvtári Intézetnél (1827 Budapest, Budavári Palota „F” épület) a nyilvános könyvtárak jegyzékéről történő törlést. Az erre irányuló kérelemnek tartalmaznia kell:
 - a. a Képviselő-testületi határozat hiteles(ített) másolatát a KSZR-hez való csatlakozásról és a nyilvános könyvtárak jegyzékéről való törlésről;

- b. a nyilvános könyvtár alapító okiratát megszüntető okirat hiteles(ített) másolatát;
- c. a miniszteri vélemény hiteles(ített) másolatát az átszervezés engedélyzéséről;

*Figyelem! A Könyvtári Intézet kizárólag akkor tudja a törlési folyamatot elindítani, ha a fenti dokumentumok hiánytalanul beküldésre kerültek. Ellenkező esetben az Intézet kérni fogja a hiányzó dokumentumok pótlását, de ez jelentősen lassítja az ügyintézését! Fontos azt is tudni, hogy a törlés nem bír visszamenőleges hatállyal, azaz a törlési dátum a Hivatalos Értesítőben való megjelenés időpontja lesz.
A miniszter a mindenkor hatályos jegyzéket a kormányzati portálon teszi közzé, valamint a jegyzék módosításáról hozott döntését követően gondoskodik a Hivatalos Értesítőben történő közzétételéről.*

5. A törlés hivatalos közzétételét követően a települési önkormányzat megállapodást köt a megyei könyvtárral a könyvtári szolgáltatások megrendeléséről. A megállapodás a Kultv. 64. § (3) bekezdés és 66. § (g) pontja alapján kimondja:
 - a. a települési önkormányzat a szolgáltatás-fogadás feltételeit biztosítja, azaz Könyvtári, Információs és Közösségi helyet működtet;
 - b. a könyvtári szolgáltatást a megyei könyvtár biztosítja.
6. A folyamat az 5. pontban jelzett megállapodás hiteles(ített) másolatának az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársághoz (1055 Budapest, Szalay u. 10-14.) történő eljuttatásával zárul.

A Könyvtári Intézetnek megküldött törlési kérelemmel párhuzatosan a megyei könyvtár már előkészítheti a szükséges kistépülési könyvtárellátási megállapodásokat.

Teendők a nyilvános könyvtárak jegyzékére való jelentkezés esetén:

A Kultv. 54. § (2) bekezdése alapján a nyilvános könyvtárakról a miniszter jegyzéket vezet. A jegyzékre kerülés szabályait a 120/2014. (IV. 8.) Korm. rendelet határozza meg. Ennek alapján a jegyzékre az a könyvtár vehető fel, amely teljesíti a nyilvános könyvtár Kultv. 54. § (1) bekezdésében meghatározott alapkövetelményeket, és ellátja a nyilvános könyvtár Kultv. 55. § (1) bekezdésében meghatározott alapfeladatait.

A 120/2014. (IV. 8.) Korm. rendelet értelmében a jegyzékre jelentkező könyvtár fenntartójának

1. felvételi kérelmet kell benyújtania a Könyvtári Intézethez (1827 Budapest, Budavári Palota „F” épület)

Figyelem! A kérelemnek tartalmaznia kell a fenntartó megnevezését, címét, a fenntartó székhelye szerinti település KSH- és megyekódját, valamint a fenntartó nyilatkozatát arról, hogy

- a) gondoskodik a könyvtár folyamatos és rendeltetészerű működéséhez szükséges feltételek biztosításáról,
- b) a könyvtár megfelel az alapkövetelményeknek,
- c) a könyvtár a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény előírásai szerint megközelíthető,
- d) a könyvtár az alapfeladatokat ellátja,
- e) a könyvtár a küldetésnyilatkozatát a honlapján közzétette,

f) a könyvtár a *Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról* szóló miniszteri rendelet alapján kidolgozott könyvtári önértékelés szakmai szempontjait figyelembe véve szervezi a szolgáltatásait, vizsgálja a könyvtárhasználók igényeit,
g) a könyvtár szolgáltatásait – települési önkormányzat által fenntartott könyvtár esetében – beépíti a helyi esélyegyenlőségi programba, valamint
h) a könyvtár biztosít-e nemzetiségi könyvtári ellátást.
A kérelemhez mellékelni kell
a) a könyvtár alapító okiratának vagy a nyilvános könyvtári tevékenység folytatására jogosító okiratának hiteles másolatát,
b) a könyvtár vezetőjének szakképzettségét igazoló dokumentum másolatát,
c) kimutatást a könyvtári szakemberek számáról,
d) tájékoztatást a könyvtár kizárólagosan könyvtári szolgáltatások céljaira alkalmas helyiségeinek alapterületéről (m²), valamint
e) a könyvtár alap- és kiegészítő feladatainak felsorolását.

2. A Könyvtári Intézet a beérkezett iratokat megvizsgálja, hogy azok megfelelnek-e a rendeletben foglaltaknak, és az okiratok alapján a könyvtár eleget tesz-e az alapkövetelményeknek és az alapfeladatoknak, majd szakmai javaslatot készít, amelyet a dokumentumokkal együtt a kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül megküld a kultúráért felelős miniszternek.
3. A miniszter a fenntartói kérelem és a mellékelt dokumentumok, valamint a Könyvtári Intézet javaslatának beérkezése után kulturális szakértői névjegyzékből kiválasztott szakértőt bíz meg a jelentkező könyvtár helyszíni vizsgálatával.

A szakértői jelentéssel kiegészített dokumentumok alapján, azok beérkezésétől számított 60 napon belül a miniszter dönt a jegyzékbe való felvételről.

Figyelem! A jegyzékbe történő felvétel dátuma a Hivatalos Értesítőben való megjelenés időpontja lesz!
A jegyzékből törölt nyilvános könyvtár a fenntartó kérelmezése alapján újból felvehető a jegyzékbe, ha teljesíti az alapkövetelményeket és ellátja az alapfeladatokat.

A nyilvános könyvtárak jegyzékén lévő adatok technikai módosítását a Könyvtári Intézet végzi, az adatokat pedig a miniszter a jegyzék aktualizálásakor a kormányzati portálon és a Hivatalos Értesítőben teszi közzé.

Az aktuális jegyzék megtekinthető és letölthető: <http://www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma/kulturaert-felelos-allamtitkarsag/hirek/nyilvanos-konyvtarak-jegyzeke-2015okt>

A jegyzék Könyvtári Intézet által rögzített adatai a <http://ki.oszk.hu/magyarorszagi-konyvtarak-adatbazisa> linken érhetők el.

Budapest, 2015. november 25.

Készült a Könyvtári Intézet Kutatási és szervezetfejlesztési Osztályán